కథలు

మూగ జీవాలు

కొత్తె బాగా కన్సీకటి పడ్తుండది. వయసు మీనుండ యానాది ముసలాయి బొమ్మల సందులో ఆల్లీళ్ళ గెడపలకెల్లి నిక్కినిక్కి సూసుకుంటా వొచ్చొచ్చి రామయ్యగారి గుమ్మం ముంగల నిలబడ్డాడు. "రామియగోరూ?" అని పిలిశాడు. "యాడికెల్లా రబ్బా ఎవరూ అగుపియరూ" అంటా గుమ్మందాటి లోనకెల్లాడు యిశారిద్దాంవని.

రామయ్యగారు కాత్తె వుండమడిసి. పెల్లాం, ఇద్దరుముగ్గురు పిల్లకాయలూ, వత్తాపోతా సుట్టాల్జనం, పెద్దజాగాలో కమ్ముకునుండే పెంకుటిల్లూ, ఎట్టనైనా కాత్తె పరవాలేదన్న కుటుంబం.

ఓరగా ఏసుండ తలుపు చందులగుండా లోనుండి దీపం ఎల్తురు ముంగల సాయిట్లోకి మూర ఎడల్పున సారగా పడ్తుండది.

"ఈడెవురూ లేరేం దబ్బా?" అనుకుంటా, అయినా పిల్లజనం ఏ మొత్తల కాడన్నా ముసుగులెట్టి నిక్కిసూత్తా వుండొచ్చుని, ముసలాయి కల్లు సాయిట్లో ఆడీడా కెలుకుతా బోతావుంటే వో తంబం పక్కగా ఏందో దగదగా మంది.

రామయ్యగోరిగ్గాని, పిల్లజనంతోగాని, ఇంటి ఆడోల్లోగాని, ఇట్టాటి దగ దగలు యాడా తగిలుండట్టు ముసలాయికి అంతుసిక్కకపోటాన, ఆ దగదగ మొదలు ఏఁవై, అచలెట్టుందో అని, అడుగు ముంగలకేత్తే సూపు బెఁవిచ్చి, ఆడది వుండట్టుండి ఎటు లగెత్తినా లగుదోలచ్చునుకుంటా, గబాల్న గాలం ఏసినట్టు సూపుల్తో లాగబడ్డా దగదగ ఏందని యిశారనకొచ్చాడు ముసలాయి, పరీచ్చగా సూత్తా.

ఇత్తడి బిందే, పక్కన దాంకుంటా సిన్న సెంబూ కరకట్టుగా వుండయ్యాడ. ఆటి వాలకం సూత్తా నుంచుండాడు ముసలాయి, దుష్టి సెదర్నీకుండా. రామయ్యగోరి జనం యాడుందో, ఆయన యిల్లు యాడుందో, ఆ వీదేందో, అయన్నీ యింకో పెపంచకం. ఆడ ఎవరూ లేరు. ఇంకేఁవిలేవు. అయ్యా, ఆటిక్కాత్తెడంగా ముసలాయీ, అంతా గప్సిప్. ఆటి వాలకం ముసలాయికి నచ్చింది. అయి బొహు గిరాకీ. మామా వోళ్లు ఆట్ని కల్లకద్దుక లాక్కుంటారు. ఆటిగ్గాను వొల్లు చరిసూచుకోను సానా వొత్తయి. ఎటుసేరీ సుకం వుంటది. బెఁవతో అనిపియనట్టు వొక్కాలు ముంగల కెల్లింది ముసలాయికి– గబాల్న మూర ఎడల్పు

ఎల్తురు సార మీన మడిసి నీడ బడ్డది- వైకుంటాన్నుంచి బూమ్మీన సీసాకాయిపడి పెటీల్మంటా ఏఁవయ్యేదీ తెల్చినట్టయి- "దొర్సానమ్మగోరూ?" - అనరిశాడు ముసలాయి, చీసాకాయితోబాటు తనూ బూమ్మీనకొత్తా.

"ఎవఁ్రా అదీ?" అంటా వోరగా ఏసుంద తలుపు తెరుసుకుంటా రామయ్యగారి పెల్లాం సీతమ్మ సాయిట్టో కొచ్చింది, వంటోసన గబ్బుమనిపిత్తా. "నే న్దొరసానమ్మగోరూ, ముసలాయినీ-" కాత్తె సంబాలించుకుంటుండా, మాట కరకట్టుగా రాలా ముసలాయికి.

"ఓరి నీ యిల్లు నేలగట్టా! అంతరుపరిచావేంఁ్రా భయపడి చస్తేనూ? అబ్బ, వొళ్ళు వొణుకు పుడుతున్నది! ఏం, యిప్పుడు చచ్చావేం? ఏరీ, ఇక్కడెవరూ లేరే! ఎంతసేపయిందిరా నువ్వొచ్చి? నామతి బండలుగానూ, వీధి వాకిలి వేసుకునన్నా చావనేం? వీళ్ళేరీ? ఈ పిల్లపక్షులేరీ? అహోరాత్రులూ వీధుల్లో చస్తారేం, ఇంతంత లేరూ? తలుపు బార్లగా తెరిచేవుందే? వాళ్ళకేం కొంప గుండాన పడ్తుంటే? అర్ధరాత్రి వరకూ యీ జంఘాల శాస్త్రి వుపన్యాసాలు ఎవరికి పడ్తుందీ వూరికె పెనేసుకు తిరక్కబోతే? రాత! ఏఁవిఁ్రా ముసలాయ్? చీకట్లో చచ్చావేం? ఎందుకొచ్చా? ఇంకా నయం!" అంటా, ముక్కునా నోట్నా నీలుబోయినట్టు, వొచ్చిన కాసేపిట్టో యుద్దం సేసింది సీతమ్మ.

"రామియగోరు లేరటండీ?"

"లేరే. ఏఁవో, ఎక్కడ మండపెడ్తున్నారో, ఈ మెరుగుదిమ్మెలవాళ్ళకి పొద్దుకూకులూ పొడుంకాయ వెంటవుంటే సరి, పెళ్ళాం పెంట దిమ్మలూ వూడ్చి పెట్టుకుపోయినా సరే! బాగానేవుంది మేళం! ఇప్పుడెందు కొచ్చావురా ముసలాయ్?"

"ఆఁ. ఏం లేదండి దొరసానమ్మగోరూ, మరేవోఁ-నా నేవోఁ-"

"నాబొందా నీబొందా! నత్తిముండాకొడకా! తెవిఁల్చిచావ్వేరా తొందరగానూ? ఆ ఎసరు మండి చచ్చిందో లేదో! నా పిండాకూడు మీదకి యీ పచ్చి కట్టెల్ను మాడపెట్టారేం-ముష్టిబతుకూనూ! పోరా, ఆయ నింట్లోలేరూ! రేపురా పో! పద, తలుపు దగ్గరగా వేసెల్తాను-ఒరె వుండ్రా ముసలాయ్! కొంచెం రెండు కడవల నీళ్ళు తోడిపెట్టిపో నాయనా! నీకు పుణ్యం వుంటుందీ? ఇంతలో ఆయనగారొస్తే రావచ్చుకూడా, వుండు కడవ తెచ్చిస్తాను. అయ్యో నా తెలివి మండా! ఈ బిందే చెంబూ ఇక్కడే వున్నయ్యే? ఇంకా నయం కరువురోజుల్లో! మంచి ఘుడియే! ఈ చచ్చినవాళ్ళు ఎక్కడికిపోయి చచ్చారో? వుండ్రా ముసలాయ్."

అంటా, ముసలాయి యాడన్నా మారుపడ్తాడేవోఁ అన్నట్టు, దబ్బున లోనుండి లాంతరుదెచ్చి, తంబానికి పక్కన వూగుతావుండ కొంకి సువ్వకు ఏల్లాడేసి, యిం కాసేపిట్లో బుంగ తెచ్చిత్తా, "ఆ రెండుతొట్లు నింపుదూ నీకు పుణ్యం వుంటుందీ," అన్నది సీతమ్మ, ఆడే నిలబడ్తా.

“నే సేసేత్తాలే దొరసానమ్మగోరూ, నిమట్లమీన లాగేయనూ?”

“ఇదిగో, లాంతరు కావలెగా. నువు కానీలే కొంచెం యిక్కడే నుంచుంటా. నీ పెళ్ళాం కాపురాని కొచ్చిందిట్రా?”

“ఆఁ ఏందో లేండీ!”

“ఓరి నీ సిగ్గుమండా! వొచ్చింది కావల్నూ, మంచిదేనుట్రా నీ పెళ్ళాం?”

“గూడెంలో ఆల్లట్నే అంటారండీ!”

“వుఁహూఁ! పేరేవిఁట్రా?”

“వూఁ–”

“మురిసి చస్తున్నావేంట్రా వెధవా? మాలోనే లేదూ అంత బెట్టూ!”

“ఆఁ, ఏందోలెండి దొరసానమ్మగోరూ! చెసిరేకంట దానిపేరూ!”

“చెప్పవేం ఆట్లా? భలేదాన్ని సంపాదించావన్న మాటే! పేరు కొంచెం నాజూగ్గావుంది, బస్తీపిల్లేవిఁట్రా?”

“యాద్దండీ! ఆల్ల పెద్దమ్మ చెసిరేకంట లెండి.”

“ఒహో తెలిసిందిలే.–ఆఁ ఆ కడవ అక్కడే బెట్టు. కొంచెవేఁ, ఆ పాకలో పిడకలున్నయ్యీ, తట్ట అక్కడేవుందిలే, తెచ్చి ఈ సావిట్లో పెట్టు నాయనా!”

“చాల్లే నాయనా, ఇహ యీ పిల్లలొస్తారు కావల్ను ప్రాణాలు తోట్టానికి. కొంచెం ఆ నాలుగు మంచాలు యిట్టా బయట పడవేసి పెట్టూ, వంటింట్లో వుంటే నన్నిట్లా పిందుతారూ!”

“సందే లవుపియ మన్నారండీ, రామియగోరూ–”

“ఏరీ? ఎక్కడ వుట్టిగట్టుకు వూరేగుతున్నారో!”

“ఆఁ, పొద్ద నవుపిత్తేనూ–”

“ఇహ పనేవుందీ బుజాలెగరేసుకుంటూ!”

“ఓ పావల్డబ్బుల్దయి సెయిమన్నానండీ.”

“నా బొంద! ఇట్టా చచ్చిపోతున్నానేం పొయిమీద ఎసరు పెట్టొచ్చీ? వొచ్చారంటే తాతల్దగ్గరినుంచీ సమర్థించాలి యీయన్తో! ఏరీ, వొస్తేగా ఏ వేళకీ? పదీ పదకొండుగ్గానీ నా చావు నిచ్చావు కాదాయెను! రేప్పొద్దున కనుపించరా ముసలాయ్!”

“కాత్తేవఁన్నా– బియ్యగ్గింజుంటే–”

“ఈ మడి మండిపోతుండె! అన్నీ ఐెల్లోనే చస్తయ్యాయను! రేపెప్పుడయినా యిటు కనుపించుతావుగా? ఇదిగో అటు పోతున్నావు కావల్ను, ఆ దర్భలవాళ్ళింట్లో మా పిల్లలుంటారు. కొంచెంకేకెయి నాయినా, మీ అమ్మ చంపుతుంది రమ్మనమనీ?”

* * *

"చీతారావుమ్మ గోరి పిల్ల లీడకు రాలేదంటండీ?" అనడిగాడు ముసలాయి, దర్భలోరింటి గుమ్మం ముంగల నిలబడి లోనకు తొంగిసూత్తా.

"ఎవరదీ?" అని పెళ్ళేశాడు, లోగిలి ముంగలి కాలీపెదేశంలో మంచంమీన కూకునుండ దర్భల సుబ్బయ్యగారు.

"నే ముసలాయినండీ దొరగారూ, ఆల్లపిల్ల లీడకొచ్చారంటగా? ఆ చీతమ్మగోరి పిల్లలండీ? కాత్తె కేకెయిరా అంటేనూ-"

"నువ్వుట్రా ముసలాయ్! ఒరే ఒకసారి యిటొచ్చిపోరా? వాళ్ళ పిల్లలు ఇంతకుముందరే వెళ్లారే! రాఘవయ్యగారి పిల్లల్తో వెళ్ళినట్టుంది! ఈపాటికి యింటికి చేరుకుంటార్లే. ఇటొచ్చి కూచోరా కొంచెం-అబ్బా-యీ కుడికాలి గిలక దగ్గిర బెణికిందిరా-అబ్బ-బ్బ- ఆయువుపట్టును లాగేస్తున్నదిరా తండ్రీ! వుస్-సీతారామచంద్రమూర్తీ - నన్ను బతకనిచ్చేట్టులేదురా ముసలాయ్!"

"మా వాపు వాసిందే దొర! దెబ్బేడ దిన్నారండీ దొరా?"

"మెట్ల దగ్గిర కాలు జారిందిరా నాయనా! ఏం పాపం బద్దలయిందోరా రామయ్యతండ్రీ! కాస్త చూడ్రా ముసలీ! అబ్బా-ఏవేఁవ్ ఇదుగో ఆఁ! నిన్నే పిల్చేదీ? కొంచెం, ఆ ఆముదపు డబ్బా యిటు పట్టుకురా!"

"బాగానే వుంది ముచ్చట! పుట్టినన్నాళ్ళకు పురుషుడు యెగ్గెం చేశాట్ట! ఆ రాగాల్తీయట మేవిఁటీ, ఆ వెర్రికేక లేవిఁటీ, పక్కింటి వాళ్ళు వింటానికి? అట్టా గొంతుచించుకుంటా రెందుకూ వంటింటో వూపిరాడక ఛస్తుంటేనూ! వీడెవడూ?"

"ఎవడోలే! అయినా మరీ నీతో యమచరగా వుందేవిఁటీ? ఓ చెంప బాధతో చస్తుంటే ఆ ఎగురుడేవిఁటీ? ఆ డబ్బా అక్కడ పెట్టిపో, మహ నువ్వే గాంగ ఆర్చి తీరుస్తున్నట్టూ! బాగానే వుంది!"

"అబ్బే, మాకేం తెలుస్తుందీ, తెల్లవార్లేస్తే రంగరించి పోయటంతప్పా-?"

"యిహ చాల్లే పదా, పళ్ళు రాలేను-ఆఁ, ఆఁ! ఆ డబ్బా చూడ్రా ముసలాయ్-వొలికిందా? ఎక్కడో దుర్గాంబ మా పాలిట పడ్డదేం! కొంచెం మెల్లిగా రాయి నాయనా? వుస్-రామచంద్ర ప్రభూ!"

"జనం అల్లాడిపోతుంటే యాడ సూసినా! కట్టకాలవైపోయింది దొరా."

"ఈ రోజుల్లో బలం గల మనిషే ఏడ్రా! ఎక్కడ చూచినా సోమరిపోతు సంఘాలు. అసలు ఇంటికో రోగి లేందే యీ డాక్టర్లు ఇంత పుణ్యపురుషులై కూర్చుంటారుట్రా? మా తాత తవ్వెడు బియ్యం, మూడు గిద్దెల పప్పూ, సోలెడు నెయ్యీ, బుట్టెడు గారెలూ, తవ్వెడు పెరుగూ తినే మనిషి. మన ఊరి విష్ణు రథాన్ని వొంటిగూడుతో హుమ్మని పట్టుబడ్తే అది

మోటారు బండిలాగా పరుగెత్తిందని యిప్పటికీ మనం అనుకోటం లేదట్రా? అబ్బ-అబ్బ! కొంచెం నింపాదిగా తోమరా తండ్రీ! ఇంతకూ కలియుగం అంతాని కొచ్చింది! అంతకన్న మరి ఏం లేదు!"

"నాట్లయినాల్టి నుంచీ యియ్యాల్దాకా, మళ్లీ కూల్డబ్బులు కాన్రాకబోతే, ఏం బతికేట్టు దొరా?"

"ఎక్కడో ఆ మహానుభావుడు వసంత దేవరాయలై జన్మించబోతున్నాడు! యీ రాక్షస జాతిని చండాడక మానడు! కృతయుగారంభం!"

"మా గూడెంలో కూడొందుతున్నట్టు యాడన్నా కంటి కాపిత్తే సీపియ్యండి, ఈ సెవి కోసేసుకుంటానో లేదో?"

"భూకంపం! జన నాశనం! రాక్షస సంహారం! శంకర దర్శనం! ధర్మం నాలుగు పాదాలమీదా నడిచి తీరాలి!"

"పొద్దు పాతండది దొరా! నిన్న పొద్దుటాల్నుంచి కూడు తినక, అల్లాడి పోతండాం-"

"అరెరే! పొద్దు పోయినట్టే వుందే? ఇహ చాలుగానీ, కొంచెం ఆ చేత్తోనే అరిపాదాల్ని యిట్టే అనిపో. ఏఁవే-ఒరే కనకం! నీళ్ళు కాగినయ్యేమో కనుక్కోరా మీ అమ్మనూ?"

"రామియగోరు ఓ పావల్డబ్బు లిత్తాన్నారు గ్గానీ, ఆయిన నిసిరేత్తిరిగ్గాని రాడంటా, చీతమ్మగోరు సెప్పిందండీ. ఇద్దరం నిన్నటాల్నుంచి కూడు తిన్లేదండీ. కాత్తె-ఏఁవన్నా దయిసేయండి దొరా!"

"అరెరె పాపం! యింట్లో అసలేమీ వున్నట్టు లేదే! యిప్పుడేం జేసి చచ్చేట్టు? వుదయం ఆ శేషయ్యగార్ని బతిమాలి బతిమాలి ఓ రూపాయి తెస్తే, ఆ నెయ్యి పాపిష్టిముండ కాస్తా, దాని సొమ్మంతా ఎగేసినట్టు నానా మాటలని, అది కాస్తా తన్నుకుపోయె! అబ్బ! కాస్త పచ్చడన్నా దొరుకుతుందేమో కనుక్కుని చూస్తానుండు! ఒరే కనకం!"

"ఆఁ, ఏవిఁటికిలే దొర! కూసిని బియ్యం వుంటే ఇప్పియ్యండి సాలు-"

"చస్తున్నాంరా నాయనా! నేనేమో కుంటికోడినై కూచుంటినీ! వీళ్ళు పిల్లవాణ్ణి పంపుతే వస్తారుట్రా, పాతర తీయించాలని వారం నుండి కొట్టుకుంటుంటే యింతవరకు అతీ గతీ లేదు. అన్నీ బదుళ్ళే! ఎక్కడ జూచినా బదుళ్ళే! నాశనం! అబ్బ-సీతారామచంద్రమూర్తీ-రామయ్య యీపాటికి వొచ్చి వుంటాడేమో ఒక్క అడుగు వేసి చూద్దూ? ఆఁ, ఎప్పుడయినా యిట్లాగే కనిపిస్తూ వుండరా-అబ్బ, రామయ్య తండ్రీ."

* * *

ఆదరాబాదరా రామయ్యగారు యింటికొచ్చి, మీ నేసుకుండ గుడ్డల కాణ్ణుంచీ లోన చరమందాకా వూరెవారాల్తో మునిగుండట్టు "నీళ్ళు తోడేసెయ్, గుడ్డల్దీసిబారెయ్, కట్టుకోను గుడ్డా, ఒడ్డిచ్చేసేయ్!" ఆవజాన అయీ, యియీ, ఏయీ, మడిసి ఎంతలెక్క ఒంటబట్టిందీ తెలవకుండా వుండే యవదానంలో– "మాపిటిపూట అగుపియమంటిరే దొరా?" అంటా తలుపు తట్టి ముసలాయి యిశారిత్తే, "అబ్బ బ్బ బ్బ బ్బ బ్బా! రేపిస్తాలే పోరా, అబ్బబ్బబ్బబ్బా! సరిలే రేపు రారా, అబ్బబ్బబ్బా–" అంటా గొణ గొణ గొణ లోనుంచి మోత పుట్టేతలికి, యాల మిగిలిపోయిం దనుకుంటా, సందు దాటి బజార్న బడ్తా, సల్లగా సెంచయ్య దుకానం కాడకొచ్చి, లోనుండ సావుకారు కగుపిత్తా ఓ మూలగా నిలబడ్డాడు ముసలాయి, వగఁరేత్తా. "పొద్దున కట్టెలు పగలేస్తానన్నా మనిషివి పత్తాలేకుండా పోయినా వేందిరా ముసలాయ్?" అన్నాడు సెంచయ్య, దుకాణం సవిరిచ్చుకుంటా, ముసలాయి నోకంట సూసి.

"ఈ యానాదాళ్ళు పస్తన్నా పండుకుంటారు గాని, నీకూ నాకూ పలుకుతారంటయ్యా?" అంటా కొట్టుకు బేరాని కొచ్చిన ఓ పెద్దమనిషి, రైతు కొడుకు, పుగాకుపాయ యీనల్దీత్తా, ముసలాయి మీద తన అభిప్రాయం కాత్తె సిన్న యిసురుగా సూసి యిసిరాడు, అట్ట అనాల్సిందే అన్నట్టు.

"రేపెయిమంటే ఎయి నంటండి సావీఁ? కాత్తె ఆ రీరుపిలుత్తే నాలుగ్గింజలు పుద్దయ్యని బెవేఁగానీ, లేకుంటే నాలుగు పేళ్ళసి బెడ్తే యాడేం బంగారం వొరుగుద్దంటండీ? రేపట నే ఏసిత్తాలే సావీఁ."

"మొత్తానికి మీర్రా మొనగాళ్ళు! అహఁ, మనిషిని నమ్ముకుంటే బేరాలింతే గదాంటా! సరే చూస్తాగా! కొంచెం యీ తౌడు బస్తాలు లోపలికి పట్టూ!"

"పడ్తా గానీ–కాత్తే నాకేఁవన్నా కొలిపియ్యండీ, నిన్న టాల్నుంచీ కూడేలేదూ! రేపు మాపిటాలకల్లా మీది మీ కిచ్చేత్తాగా!"

"నికాల్సయిన మాటన్నావు, తరవాత ఎట్టుండా" అన్నాడు పెద్దమడిసి రైతు కొడుకు, సుట్ట సుట్టి పంటిన పడ్తా.

"మంచోడివి! కర్పూరం ఎలిగించి అంతా అయిపోయినాకా అప్పా సొప్పా? ఈ రోజుకున్న పెద్దమనుషుల కాతాలు చూస్తే, మేం ఏం యాపారం చెయ్యాలో ఎట్లా బతకాలో యింతవరకూ అంతుపట్టటంలా! ఏందీ యీ బేరాలూ! ఎన్నా లేడిత్తే తీరేనూ? కొంచెం వీటి సంగతి చూడూ? రేపురా–నువ్వా నేనూ యిక్కడుండే వోళ్ళవేఁగా."

"కాత్తె ఎటనయినా సూడండి సెంచియగోరూ! పానం పాతండదీ!"

"ఇహ అదే వరసా వేళా పాళా లేకుండా? ఇంతకూ బస్తాలు లోపలేస్తానంటావా లేదంటావా?"

"ఏడ్పొత్తుండది సాఁవీఁ, వొల్లు నీలుగారుకుంటా! కాత్తేవఁన్నా పెట్టండీ."

"ఇందరా పుగాకూ, కొంచెం బెల్లంవుంటే పెట్టు సెంచయ్యా! పో, పో, యాడన్నా తంటాలుబడు, పో-"

* * *

"యాడికయ్యా నూ ఎల్లిందీ? ఈయాల్దాకానూ యాడుండట్టసలూ? కూడెట్టలేనోడియి, నన్ను సంపుకుదింటం దేనికిగ్గానయ్యా నన్ను పంపియ్ మా అయ్యోల్లకాడకూ. ఎవురుంటారయ్యా-" అంది చెసిరేక, ముసలాయి కంటి కగుపియ్యగానే మోర పైకెత్తుతా.

"ఏందమ్మోవ్ నీయ్యాటా? రంపు సాగిద్దువులే లోనకు బా" అన్నాడు ముసలాయి సిరాకుతో కాలీ సేతులు జాడిత్తా.

"తాలూ! తా లుండూ - మా యింటికి బోతా."

"యాడికే-నూబొయ్యేదీ? ఓసి పాయే మా గాంగా-ముద్దుసేత్తుంటేనూ!"

"ఆఁ మాయే ఆడ సేసేదీ! కడు మ్మాడ్సి సంపుతా. తాలూ-నెద్దాదేందమ్మా!"

"లోనకు పాయే, ఎటనోకట్ట సద్దాం."

"ఆఁ యాడ సావటానికే ఒచ్చింది! ముంగల సెయ్యోదులు-గుంజుతా వేడకీ? వుండకాడా-తలుపేత్తా వెందుకూ-నే నుండనయ్యా లోనా!"

"కూకో! పెయిదూడకుమల్లే ఎగుర్తుండావుగాని-ఏందమ్మోవ్ నీపని మా లావుగుంది! కూకో ఆవజానా?"

"అరుత్తా-"

"పొళ్లొద్దయ్, జాస్తిగా లేశావంటే!"

"ఆఁ! అంతటోడివే! సంపెయిరాదూ. సెనేశరం వొదులుద్దీ? కడుపు గాలి సత్తుంటేనూ!"

"లేదులే వుండే. మన కేందో సెన్దగిలింది లేయే! అదేన్దిగానీ, పన్జేసినా యిచ్చి సావకబోతే నానేం మడిసిని గాదంటే? మరేవిఁటికమ్మా నీ వగలూ; కాత్తె సద్దుకు పావద్దంటే?"

"అయినా యీడేవోఁ మా దరిద్రం గుండదయ్యా! యాడ సూసినా పోసికోలు సంతేందీ? సీ, ముదనష్టకం!"

"పాయే, నీ కొల్లు మా బల్సిందీ! కాత్తె ఆ బామ్మల గెడపకల్లి ఎల్లవే అంటే, నీకు అలివయ్యిద్దంటే పనీ?"

"ఆల్లతో మా సావయ్యా! ఏ కాడికీ దీర్గాలు దీత్తా నాన్చి సంపుతారూ! ఈతాకులు తెచ్చీవియ్యా! సాపలల్లుతా అంటుంటే, ఈలే అవటంలా అయ్యకు!"

“ఎంబడి బడి నడువిరుసుకుంటే లేదుగానీ యీవేందో యాపారం సేసుద్దంట! పానీలేయే! దినం కల్సిరా కేడికి పోద్దీ? బగమంతుదుంటాళ్ళే అందర్నో కంట కనిబెడ్తా!”

తెల్లార్జావుఁన నన్నూ ఎంటదీసి కెల్లయ్యా, యాడన్నా పన్దేవులాడ్తానూ?”

“అది గాదంటే నే యిన్నాలూ సెప్పేదీ? ఆ బుట్టలో పచ్చాపలు యింకూసి నుండాల గదంటే–?”

“అబ్బ వుండయ్యా! తెత్తాను–”

“బామినీలేదో, పానుపూ మీ...యీ...దా–?”

“.....................”

“సిగ్గాయనే చిగ్గాయనే, సిత్తరేకా సెప్పూటకూ–”

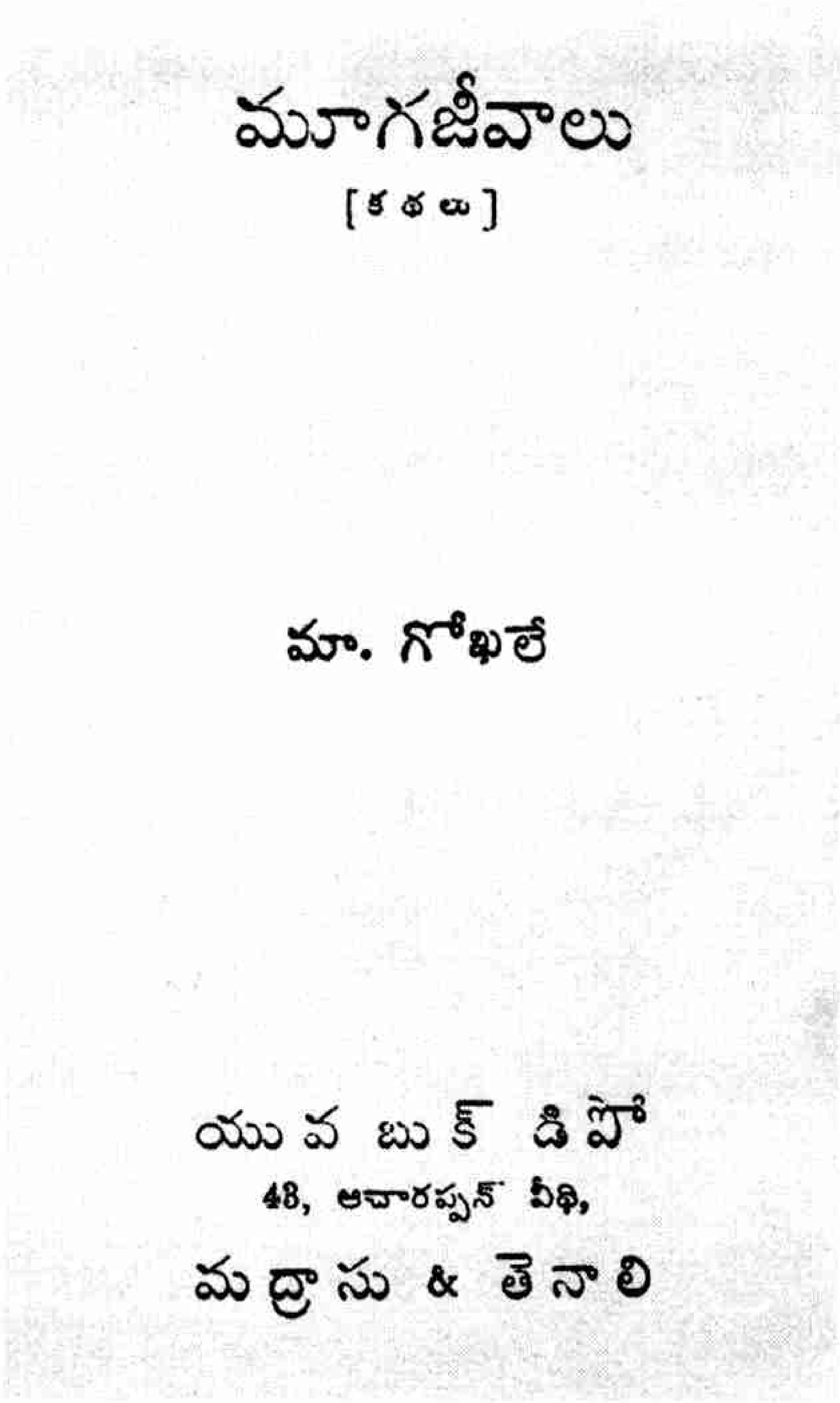

మూగజీవాలు

[కథలు]

మా. గోఖలే

యువ బుక్ డిపో

48, ఆచారప్పన్ వీథి,

మద్రాసు & తెనాలి

'మూగజీవాలు' పుస్తక తొలి ప్రచురణ లోపలి ముఖచిత్రం

మూగజీవాలు :

శ్రీ మా. గోఖలే సంపుటి. మా గోఖలేగారు నేటి కథా సాహిత్యంలో కొత్త పుంతలు త్రొక్కిన ప్రత్యేక వ్యక్తి వారు స్వీకరించే కథా వస్తువుతో పాటు, ఆ భాష కూడా మనకు క్రొత్తగా కన్పించవచ్చు. కొత్తగా చదివే వారిని ఆ భాష రవంత యిబ్బంది పెడుతుంది. కాని– భాష– కథా వస్తువు– రెండూ పరస్పరం అనుగుణ్యంగా వుంటాయి. ఆయా సన్నివేశాలను చిత్రించినట్లు నిరూపించటం వీరి ప్రతిభ. అవును అసలు చిత్రకారులు కూడా గోఖలేగారు.

- గ్రంథ సమీక్ష,

'రూపవాణి', ఫిబ్రవరి 1945